

архівів, а має бути організоване на рівні державної цільової програми, яка витікатиме із загальної культурно-інформаційної політики.

Порушені в доповіді проблемні грані формування НАФ цифровими аудіовізуальними документами в аспекті пошуку відповідей на виклики часу – лише частина існуючих проблем, вирішення яких потребує, насамперед, комплексного підходу, що включає як нормативно-правове регулювання на державному рівні, так і цілеспрямоване систематичне застосування організаційно-технічних заходів на рівні галузі. Крім того, подальший розвиток практичної діяльності архівів із цими документами вимагає спеціальних міждисциплінарних досліджень і всебічного теоретичного осмислення, які б охоплювали питання класифікації, критеріїв оцінки та відбору документів для довготривалого зберігання, технологій доставляння та забезпечення автентичності документів тощо.

Список використаних джерел та літератури

1. Анжелаки Дж. Обязательное хранение цифровых материалов в государствах – членах Европейского союза: обзор законодательства и правоприменительной практики / Дж. Анжелаки // Библиотеки в правовом пространстве. Современные проблемы : сб. статей. – СПб. : Рос. нац. б-ка, 2008. – С. 124–168.

2. ДСТУ 2732:2004. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять. – Офіц. вид. – Київ : Держспоживстандарт України, 2005. – 32 с. – (Національний стандарт України).

3. Про авторське право і суміжні права [Електронний ресурс] : Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3792-ХІІ. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>. – Назва з екрана.

4. Про обов'язковий примірник документів [Електронний ресурс] : Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 595-ХІV. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/595-14>. – Назва з екрана.

5. Согласование национальных подходов к сохранению цифрового наследия [Электронный ресурс] / ред. Н. Макговерн ; ред. серии К. Скиннер ; пер. с англ.: И. Н. Андреева [и др.]. – М. : МЦБС, 2013. – 360 с.

Ростислав Загорулько

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ-МУЗЕЙ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ ЯК ІНСТИТУТ ПАМ'ЯТІ ТА ОСЕРЕДОК НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України (далі – ЦДАМЛМ України) як державний орган виконує завдання та функції держави з управління архівною справою та діловодством, забезпечує облік,

збереженість документів НАФ загальнодержавного значення свого профілю і використання відомостей, що в них містяться [1].

Відповідно до Положення про ЦДАМЛМ України, затвердженого Наказом Міністерства юстиції України № 753/5 від 21 травня 2012 р., ЦДАМЛМ України зберігає:

- документи, які відображають історію української культури і мистецтва, що утворилися в результаті діяльності установ та організацій загальнодержавного значення;

- документи особового походження, що відклалися в архівах діячів української національної культури, які проживають на території України, що надійшли у власність держави та передані на законній підставі;

- документи з історії національної культури і мистецтва, що надійшли з-за кордону;

- фотодокументи, що надійшли в складі фондів установ та організацій і фондів особового походження;

- страховий фонд копій документів;

- музейні предмети, що складаються з меморіальних речей, нагород, живописних творів образотворчого мистецтва, виробів декоративно-ужиткового мистецтва, музичних інструментів, театрального реквізиту та сценічних костюмів, які належали діячам культури або характеризують певну історичну добу;

- друковані видання, до складу яких входять приватні колекції та різні типи друкованих видань, включаючи підшивки газет та журналів, що надійшли до ЦДАМЛМ України безкоштовно (в дарунок) або шляхом закупівлі;

- облікові документи ЦДАМЛМ України, архівні довідники, що розкривають склад і зміст документів ЦДАМЛМ України (описи, каталоги, покажчики, огляди, бази даних тощо) [1].

Станом на 1 січня 2014 р. у ЦДАМЛМ України зберігається 1403 фонди (301637 од. зб., 152778 док., 1156 арк. з паперовою основою). 122 з них – фонди установ і організацій (119308 од. зб., 221 опис), 1281 – фонди особового походження (182329 од. зб., 152778 док., 1156 арк. з паперовою основою, 1990 описів). Музейний фонд ЦДАМЛМ України представлено 17636 музейними предметами. Крім цього, у ЦДАМЛМ України зберігається 108179 примірників книг і брошур, 79249 примірників журналів, 5669 примірників річних комплектів журналів, 2449 примірників річних газетних підшивок, 1420 примірників спеціальних видань [2].

Одним із пріоритетних напрямків діяльності ЦДАМЛМ України є здійснення наукових досліджень з архівознавства та документознавства, археографії, впровадження в практику їхніх результатів [1]. Координацією наукових досліджень в ЦДАМЛМ України займається Науково-методична рада ЦДАМЛМ України [3].

Впродовж 2014 р. співробітниками ЦДАМЛМ України було підготовлено 6 наукових статей та 12 документальних оглядів (6 фондів і 6 тематичних). Серед них: «Документи І. Їжакевича з архівних фондів ЦДАМЛМ України (до 150-річчя від дня народження)», «Огляд літературних архівів про О. Довженка (із зібрань ЦДАМЛМ України)» Гайворонської А. А., «Документи Галі Мазуренко у ЦДАМЛМ України», «Документи графіка-плакатиста Т. Хвостенко у ЦДАМЛМ України» Дубовика С. О., «Т. Г. Шевченко в ідеологічних конструкціях радянського літературознавства», «Документи російського філософа М. Лосського у фонді О. Могилянського. З архівних зібрань ЦДАМЛМ України» Нестерчука Д. В., «Шевченківський Київ у архівних фондах ЦДАМЛМ України» Олійник О. Г., «Роль Т. Г. Шевченка в розвитку творчої особистості І. Нечуя-Левицького», «Від затоплених кораблів до тонких акварелей. Валентин Фельдман мовою документів ЦДАМЛМ України» Павлової О. Ф., «Вільгельм Котарбінський в документах ЦДАМЛМ України (до 165-річчя від дня народження живописця)» Хардаєвої Т. С., «Тема українського козацтва в літературних фондах ЦДАМЛМ України», «Художня проза про Тараса Шевченка в літературі 1930-х – 1990-х рр. з архівних зібрань ЦДАМЛМ України» Шепелюка В. М. та ін.

Наприкінці 2013 р. побачило світ науково-довідкове видання «Документальна скарбниця Шевченківських лауреатів», підготовлене співробітниками ЦДАМЛМ України [4]. У серпні 2014 р. книга стала переможцем у номінації «Наукові видання» на XI конкурсі «Одеса на книжних сторінках», що проходив у рамках XVIII Міжнародної книжкової виставки-ярмарку «Зелена волна». Відповідно до Наказу Укрдержархіву № 157 «Про присудження премії імені Василя Веретенникова» від 22 грудня 2014 р. автори видання (Кульчий О. В., Малярчук Т. М., Бентя Ю. В.) були відзначені дипломами за кращу науково-інформаційну роботу [5].

Зараз співробітниками ЦДАМЛМ України ведеться активна робота над «Каталогом рукописної спадщини та друкованих видань творів М. Вериківського у ЦДАМЛМ України».

Поряд зі співробітниками ЦДАМЛМ України активною науково-дослідною роботою займаються дослідники, які працюють у його читальному залі. Тематика їхніх наукових досліджень різнобічна. Це і театральне життя Києва, і літературний процес в Україні, і творчість окремих українських митців тощо. Різняться між собою і масштаби їхніх досліджень, представлених статтями, монографіями, курсовими та дипломними роботами, кандидатськими та докторськими дисертаціями тощо.

Впродовж 2014 р. у читальному залі ЦДАМЛМ України працював 291 дослідник. 8 із них – іноземці: Ванесса Вуазен і Ерік Онобль (Франція, дослідницька тема «Відображення війни і миру в радянській кінохроніці та документальних фільмах. 1936-1982 рр.»), Дункан Сміт (США, дослідницька тема «Річки, водне господарство і перетворення Дніпра. XIX–XX ст.»),

Чарльз Бондс (США, дослідницька тема «Єврейський досвід. 1929–1953 рр.»), Юлія Кисла (Канада, дослідницька тема «Переглядаючи історію післявоєнної доби: українські радянські письменники в епоху пізнього сталінізму. 1944–1953 рр.»), Анна Остапець (Франція, дослідницька тема «Вплив радянської історії на творчість Олександра Довженка»), Кароліна Пшчола (Польща, дослідницька тема «Творчість М. Бажана у компаративістичному контексті. 1921–1983 рр.»), Олександр Дмитрієв (РФ, дослідницька тема «В. В. Петров у інтелектуальній історії Європи і України. 1900-і – 1960-і рр.»).

Тематика досліджень вітчизняних науковців охоплювала широке коло питань: історія польського театру в Україні, історія українського кіно I пол. ХХ ст., архітектура Києва, діяльність Спілки художників України, мистецьке життя Києва на зламі ХІХ–ХХ ст. та інші.

Список використаних джерел та літератури

1. Про затвердження Положення про Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України [Електронний ресурс] : наказ М-ва юстиції України від 21.05.2012 № 753/5. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0753323-12>. – Назва з екрана.
2. Склад та характеристика фондів ЦДАМЛМ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://csam.archives.gov.ua/ukr/sklad_fondiv/. – Назва з екрана.
3. Колегіальні органи ЦДАМЛМ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://csam.archives.gov.ua/ukr/kolegialni_organ/. – Назва з екрана.
4. Кульчий О. В. Документальна скарбниця Шевченківських лауреатів / Кульчий О. В., Малярчук Т. М., Бентя Ю. В. – Київ : ТОВ «Видавництво “КЛІО”», 2013. – 352 с.
5. Про присудження премії імені Василя Веретенникова [Електронний ресурс] : наказ Держ. архів. служби України від 22.12.2014 № 157. – Режим доступу: http://www.archives.gov.ua/Law-base/SCAU/2014_157.pdf. – Назва з екрана.

Зінаїда Зайцева

ФОНД АКАДЕМІКА Ф. КОРША В АРХІВІ РОСІЙСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК ЯК ДЖЕРЕЛО ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО РУХУ

Корш Федір Євгенович (1843–1915) – філолог, професор Московського університету та Лазаревського інституту східних мов, академік Петербурзької Академії наук. Вчений був видатним ерудитом у галузі класичної філології, володів мовами, які належать до найрізноманітніших історичних епох і народів. З-поміж багатьох європейських і східних мов учений особливу увагу приділяв українській, яку знав досконало. Основні документи до життєпису Ф. Корша містяться у Фонді 558 Архіву РАН (Москва), переважну частину